

Nyhetsbrev från Bryssel

November 2022

1. *EU-krönikan*
2. *Livet i Bryssel*
3. *COP-27*
4. *Algindustri i EU*
5. *Europeiska mediefrihetsakten*

1. EU-krönikan

Ålänningar har alltid varit mångsysslare. Den klassiska bilden är såklart att man jobbar med olika primärnärings, småföretag och så vidare men jag märker att det också verkar gälla åländska EU-byråkrater. På bordet just nu finns verkligen det ena och det andra och på en dag kan jag växla mellan att fundera på Nato till att fundera på strömmingssituationen i Bottenhavet. Här i Bryssel bevakar vi för tillfället pågående lagstiftning rörande miljö, mediefrihet, hälsodata, fiskerikontroller, utsläppshandel och lagen som reglerar val till Europaparlamentet. Bara för att nämna några. Utöver det är jag med och funderar på näringsrättens framtid, ejderns välmående och ett eventuellt ökat åländskt deltagande i internationella sjöfartsorganisationen tillsammans med kollegor i Mariehamn.

Att jobba med såhär många olika frågor på en gång är relativt ovanligt i Bryssel. Både på kommissionen och bland mina finska kollegor på representationen har de flesta ett specifikt område som de är experter på och jobbar med. Så är det inte riktigt för oss ålänningar som behöver vara just mångsysslare. Åland har en liten förvaltning men behöver ändå kunna leverera lösningar som fungerar för ålänningarna på alla områden. Det är en stor utmaning, men en väldigt rolig sådan. Men det gör också att det är viktigt för mig med samarbete! Jag är beroende av goda relationer med mina finska kollegor som ofta sitter på den expertis som behövs för att verkligen förstå hur förhandlingarna rör sig framåt inom ett specifikt område. Det är lika viktigt att ha kontakter till de tjänstemän och jurister i EU:s institutioner som ofta sitter på ett stort inflytande och kunskap.

Lagarbete är alltså viktigt om man ska komma någon vart. Så är det nästan överallt och definitivt också i Bryssel!

I övrigt jobbar EU:s institutioner på i ett högt tempo. Det märks att det inte är allt för långt kvar till nästa EU-val och framförallt Europaparlamentet och kommissionen vill gärna se att så mycket av den lagstiftning som finns på bordet faktiskt ska hinna bli klar under den här mandatperioden. Som det brukar vara när det närmar sig ett val alltså.

Anton Nilsson
Landskapsregeringens representant till EU

P.S. I det här nyhetsbrevet skriver Olivia om livet och sitt boende i Bryssel. Visst verkar det häftigt? Om ni känner någon samhällsintresserad ålänning i slutet av sina studier som ni tror att skulle vilja ha en liknande upplevelse så ska ni uppmana hen att söka praktiken här på representationen! Mer info finns på AMS hemsida.

2. Livet i Bryssel

Hur ser livet i Bryssel ut för en praktikant? Förutom allt roligt jag får hålla på med under praktiken på representationen är det mest beskrivande exemplet jag har mitt boende. Vi är 20 personer som delar hus ungefär mitt emellan innerstan och EU-kvarteren. Huset är nyrenoverat, men de gamla träpanelerna och de höga taken ger en riktigt mysig känsla. Vi är alla runt 20-30 år gamla, men har annars väldigt olika bakgrund.

Den största gruppen i huset är fransmännen. Sex personer kommer från Frankrike, varav en kommer från den relativt lilla ön La Réunion i Indiska oceanen, nära Mauritius. La Réunion är bara 1000 km² större än Åland, men har närmare en miljon invånare. Utöver fransmännen har vi också två nederländare, två greker, två cyprioter, en italienare, en ukrainska, en taiwanesiska, en spanjorska, en kanadensare, en tysk och en belgare... ingenting utanför det vanliga i Bryssel! Vi har alltså tolv olika länder och fyra olika världsdelar representerade i huset. Bryssel är som en stor internationell stad i ett relativt litet format då huvudstadsregionen endast har 1,2 miljoner invånare.

Det är naturligtvis många av oss som jobbar med EU på olika sätt. Jag och två andra gör praktik på medlemsstaters ständiga representationer, två stycken gör praktik på kommissionen och två gör praktik i parlamentet. Därutöver jobbar många med EU från andra vinklar, exempelvis med bevakning av EU-politik eller som konsulter.

Hur är det då att bo med så många människor från så många olika delar av Europa och världen? Väldigt roligt om ni frågar mig. Vi umgås väldigt mycket tillsammans och har lärt känna varandra väldigt bra på så kort tid. En helg i månaden äter vi frukost tillsammans och det händer ofta att vi äter middag, spelar spel eller ser på film i TV-rummet. (Nu på senare har det dock blivit mycket fotboll, så vi får väl se om husfriden håller genom hela fotbolls-VM.) Det är alltid någon som har en rolig idé om vad vi kan göra, vart vi kan åka eller vad vi kan diskutera. Mycket roligt hinner vi alltså med, exempelvis halloweenfesten här ovanför! Och några vänner för livet hinner man dessutom få under tiden.

Trevlig helg!
Hälsningar Olivia

3. COP-27

I november var det dags för ännu ett stort, internationellt klimatmöte, COP-27. Mötet sker under FN:s regi och förkortningen COP-27 kommer från att mötet var det 27:e "Conference of the Parties" i ordningen. Klimatkonferensen hölls denna gång i Sharm el Sheikh och Egypten var ordförandeland.

Veckan innan konferensens öppnande kom FN:s miljöprogram UNEP ut med en rapport om att parternas nuvarande policys och utlovade åtgärder inte kommer att vara tillräckliga för att nå målen i Parisavtalet som slöts år 2015. Med dagens utveckling ser temperaturen ut att sammanlagt ha höjts med 2,8°C vid sekelskiftet. Om tidigare löften och åtaganden infrias så ser det ut att stanna vid 2,4-2,6°C, vilket fortfarande är långt över både 1,5°C-målet och 2°C-målet i Parisavtalet.

Närmare hundra stats- och regeringschefer deltog i mötet, men det var inte bara politiska höjdare på plats utan även ca 35 000 människor från olika organisationer uppskattas ha närvarat. EU representerades av Frans Timmermans som är vice ordförande i kommissionen med ansvar för den gröna given och klimatpolitiken. Själva förhandlingarna på konferensen drog som vanligt ut på tiden och såg stundvis ut att inte leda någonstans.

Det mest omtalade under COP-27 var införandet av en speciell fond för att hjälpa till att hantera de skador som klimatförändringarna orsakar. De länder som hittills har drabbats hårdast och som även i framtiden riskerar att drabbas värst av klimatförändringarna är några av världens fattigaste länder. För EU:s del var det viktigt att fonden riktas främst mot just dessa speciellt sårbara utvecklingsländer. Under mötet kom man till sist överens om att skapa en sådan fond men de exakta detaljerna för hur fonden ska fungera återstår fortfarande att slå fast.

För första gången inkluderades också förnybar energi i konferensens slutliga text. Däremot var Timmermans och många andra deltagare och intresseorganisationer besvikna över ambitionsnivån i övrigt. Timmermans hade gärna sett en förpliktelse om att ländernas utsläpp skulle toppa år 2025 och ett åtagande om att fasa ut alla fossila bränslen. Han var bekymrad över att de stora utsläpparna inte ser ut att göra de utsläppsminskningar som krävs för att vi ska nå målen.

Även FN:s generalsekreterare António Guterres välkomnade fonden, men sa att världen behöver ta ett stort steg framåt gällande klimatambitionerna och att mer behöver göras för att drastiskt sänka utsläppen.

Nästa konferens, COP-28, kommer äga rum den 30 november till den 12 december nästa år i Förenade Arabemiraten. Vi får se huruvida EU:s klimatkommissionär kommer nöjdare från det mötet!

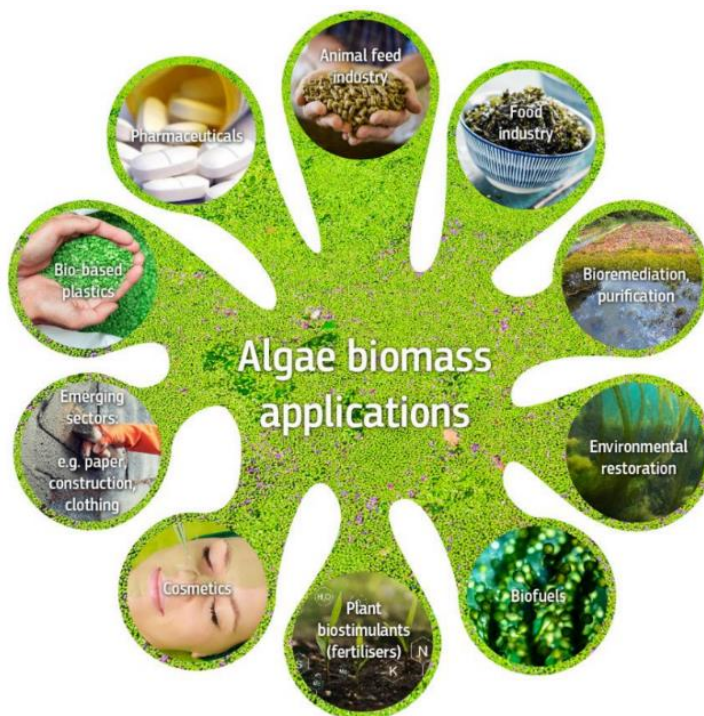

4. Algindustri i EU

Den 15 november antog kommissionen meddelandet "Mot en stark och hållbar algindustri i EU". Kommissionens meddelanden är inte bindande och inte heller konkreta lagförslag, utan de är mer en fingervisning om vad kommissionen kommer att arbeta med och lägga fram förslag om inom en snar framtid.

EU är idag en av de största importörerna av alger i världen. Kommissionen har tidigare konstaterat att algproduktionen i EU försvåras av höga kostnader. Kommissionen har därför identifierat 23 åtgärder som ska göra det lättare att handla med alger, främja kunskap, forskning och teknik samt öka konsumenters kunskap och acceptans för algbaserade produkter. Exempel på åtgärder är att en ny verktygslåda för algodlare ska utvecklas, alger som gödsel ska utredas, tillträdet till havsområden ska underlättas och optimala platser för tångodling ska utredas.

Den algindustri som finns i EU idag är inriktad på att skörda naturligt förekommande alger istället för att odla alger. Kommissionen vill göra det lättare att odla alger, men vill samtidigt undvika att göra det på ett sätt som riskerar att skada haven och miljön.

Det finns många möjliga användningsområden för alger. Alger används som livsmedel, men också i exempelvis kosmetik och läkemedel. Makroalger har egenskaper som kan hjälpa till att motverka övergödning i haven och återställa havsmiljön, vilket självklart skulle vara till nytta för Östersjön. Potentialen att använda haven för matproduktion är något som EU har uppmärksammat tidigare i arbetet med den Gröna given och i Jord till bordstrategin. Alger har lågt koldioxidavtryck och skulle kunna vara en nyttig proteinkälla i ett mer hållbart livsmedelssystem.

Nu kommer meddelandet diskuteras med Europaparlamentet och rådet och efter det är det dags för kommissionen och medlemsstaterna att börja jobba. Kommer vi att se storskalig algproduktion också på Åland framöver?

Kommissionens pressmeddelande kan läsas på svenska [här](#).

Kommissionens meddelande kan läsas på engelska [här](#).

5. Europeiska mediefrihetsakten

Fria medier är en av de viktiga stöttepelarna i ett demokratiskt samhälle och de fyller en viktig roll i att granska våra politiker samt samhället i övrigt. Dessutom är medierna opinionsbildare och ett forum för samhällsdebatt. Inom EU har på senare tid flera medlemsstater kritiserats för att ha begränsat pressfriheten och många medlemsstater har fallit på de internationella pressfrihetsrankingarna. Det är en utveckling som kommissionen menar att behöver vända. Den 16 september presenterade kommissionen därför ett förslag till en europeisk mediefrihetsakt. Kommissionens ordförande Ursula von der Leyen meddelade redan under State of the Union-talet förra året att förslaget var på gång, men nu har det alltså blivit verklighet.

Förordningens mål är att hjälpa till att säkra en fri media i hela EU. En rättighet som etableras i förordningen är mediernas *faktiska* redaktionella frihet. Medierna ska alltså skyddas från både direkt och indirekt påverkan från medlemsstaterna. Det ställs även krav på medierna. Bland annat ska information om medieleverantörens juridiska namn och kontaktuppgifter, inflytelserika ägare samt uppdragsgivare vara lättillgängliga för konsumenterna. Public service-mediernas opartiskhet ska också skyddas, vilket på Åland alltså berör Ålands radio och TV. Public service ska på ett opartiskt sätt erbjuda sin publik en mångfald av information samt åsikter och ledningen ska utses på ett transparent, öppet och icke-diskriminerande sätt. Dessutom ska public service tilldelas tillräckliga medel. Att allt detta sker på rätt sätt ska enligt förslaget kontrolleras av en oberoende myndighet eller ett annat oberoende organ. Förutom de nationella myndigheterna ska också en oberoende europeisk medienämnd inrättas. Nämnden ska bland annat övervaka mediefrihetsaktens tillämpning i unionen och bistå med expertkunskap när det gäller medielagstiftning. Landskapsregeringen välkomnar de här förslagen men är oroliga för att vissa av skrivningarna är för detaljerade och riskerar att bli svåra att verkställa i praktiken i en liten förvaltning som Ålands.

Skyddet ska också gälla på stora medieplattformar. Bland annat ska innehåll som har producerats i enlighet med yrkesmässiga standarder, det vill säga vanliga mediers innehåll, skyddas mot oerättigt borttagande. Medierna och journalisterna ska också skyddas mot spionprogram. Den oberoende tillsynsmyndigheten inom EU, Europeiska dataskyddsmannen, har dock kritiserat förslaget för att vara otillräckligt när det gäller skyddet för journalister, speciellt när det gäller just övervakning och spionprogram.

Nästa steg är att Europaparlamentet och medlemsstaterna i rådet diskuterar kommissionens förslag och formulerar sina åsikter. Sedan ska även rådet och Europaparlamentet komma överens om en gemensam lagtext.

Förslaget kan läsas på svenska [här](#).

Vi hörs igen i decembers nyhetsbrev!

Oktobers nyhetsbrev hittar du [här](#)!

Mejlet skickas av Ålands landskapsregerings representant i Bryssel.
Tanken är att mejlet ska sammanlänka ålänningar med EU-frågor på agendan.
Hör av er om ni har frågor eller specifika EU-ärenden ni vill att vi bevakar.

Ni når oss via:

anton.nilsson@formin.fi & olivia.jansson@formin.fi